

ไอเอฟดีโพล

วิกฤตปากท้องตึง ร่อแร่ หมดหวัง 88.31%

เมื่อวันที่ 3 พ.ค. 2569 ศ.ดร.เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์ หรือ ดร.แดน ประธานสถาบันการสร้างชาติ ประธานสถาบันอนาคตศึกษาเพื่อการพัฒนา และนางจิตติมา บุญวิทยา ผู้อำนวยการไอเอฟดีโพลและเซอร์เวย์ ร่วมแถลงผลสำรวจความคิดเห็นประชาชนไทยอายุ 18 ปีขึ้นไป เรื่อง “วิกฤตปากท้องตึง ร่อแร่ หมดหวัง 88.31%” กลุ่มตัวอย่าง 1,264 ตัวอย่าง สำรวจระหว่างวันที่ 28 เม.ย. - 1 พ.ค. 2569 ครอบคลุม 6 ภูมิภาค ที่ระดับความเชื่อมั่น 95% และค่าความคลาดเคลื่อน $\pm 3\%$

ผลโพลสะท้อนว่า วิกฤตปากท้องไม่ใช่แค่ปัญหาเงินในกระเป๋า แต่กำลังลามไปสู่ “สุขภาพ” ของคนไทย พบว่า หากครัวเรือนไม่มีรายได้ คนไทยจำนวนมากจะอยู่ได้ไม่เกิน 6 เดือน 78.62% และเมื่อเผชิญปัญหาปากท้องยังต้องพึ่งตนเอง ครอบครัว และญาติ 69.02% ขณะที่ทางรอดสุดท้ายของครัวเรือนยังเป็นการใช้ทุนชีวิตเดิมเพื่อประคองตัว ได้แก่ การกู้เงิน ขายทรัพย์สิน หรือย้ายกลับไปพึ่งครอบครัว รวม 76.38% และหากรวมการส่งสมาชิกในครัวเรือนออกไปหารายได้เพิ่มอีก 12.89% จะพบว่า 89.27% ของประชาชนต้องแก้ปัญหาด้วยการพึ่งตนเองและครอบครัวเป็นหลัก ที่สำคัญ ประชาชนกลัวว่าปากท้องจะกระทบสุขภาพ สุขใจ สุขสัมพันธ์ และสุขอนาคตถึง 98.00% พร้อมทั้งรู้สึกทำงานหนักแล้วชีวิตดีขึ้นได้ยากหรือไม่ดีขึ้น 90.67%

ผลไอเอฟดีโพล สำรวจประเด็นสภาพเศรษฐกิจของครัวเรือน พบว่า ประชาชน 88.31% อยู่ในภาวะการเงินครัวเรือน “เริ่มตึงมือถึงไปต่อไม่ไหว” แบ่งเป็น ยังพออยู่ได้แต่เริ่มตึงมือ 47.07%, แทบไปต่อไม่ไหว ต้องระวังทุกบาท 32.51% และ ไปต่อไม่ไหวแล้ว 8.73% ขณะที่กลุ่มที่ยังอยู่ได้ตามปกติมีเพียง 11.69% เท่านั้น

เมื่อถามว่า หากตั้งแต่วินาทีนี้ครัวเรือนไม่มีรายได้เข้ามาเลย จะอยู่ได้นานแค่ไหน พบว่า กลุ่มที่อยู่ได้ไม่เกิน 1 เดือน มี 31.39% กลุ่มที่อยู่ได้ 1-3 เดือนมี 33.70% และกลุ่มที่อยู่ได้ 4-6 เดือนมี 13.53% เมื่อนำมารวมกัน สะท้อนว่าประชาชนมีสายป่านทางการเงินไม่เกิน 6 เดือนถึง 78.62% และในจำนวนนี้อยู่ได้ไม่เกิน 3 เดือนถึง 65.09%

หากขาดรายได้กะทันหันจะพึ่งพาใครได้ ประชาชนตอบว่าจะพึ่งตนเองเป็นอันดับหนึ่ง 38.59% รองลงมาคือพ่อแม่หรือครอบครัวเดิม 13.85% ญาติพี่น้อง 10.17% และลูก-หลาน 6.41% เมื่อนำกลุ่มตนเอง ครอบครัว และญาติมารวมกัน จะอยู่ที่ 69.02% ขณะที่กลุ่มที่ระบุว่าพึ่งความช่วยเหลือจากภาครัฐมีเพียง 3.44% และกลุ่มที่ไม่มีที่พึ่งชัดเจนมี 13.61%

ทางรอดสุดท้าย หากครัวเรือนไม่มีรายได้เกิน 3-6 เดือน ประชาชนเลือกขายทรัพย์สินหรือของที่มีอยู่มาพยุงชีวิตมากที่สุด 32.03% รองลงมาคือกู้เงินหรือยืมเงิน 26.50% ย้ายกลับไปอยู่กับครอบครัวเดิมหรือรวมบ้านเพื่อลดค่าใช้จ่าย 17.85% ส่งสมาชิกในครัวเรือนออกไปหารายได้เพิ่ม 12.89% ไม่มีทางไปหรือคิดไม่ออก 8.25% และอื่น ๆ 2.48% เมื่อนำกลุ่มกู้เงิน ขายทรัพย์สิน และย้ายพึ่งครอบครัวมารวมกัน จะอยู่ที่ 76.38% และหากรวมการส่งสมาชิกออกไปหารายได้เพิ่ม จะสูงถึง 89.27%

เมื่อถามถึงสิ่งที่กลัวหรือเจ็บปวดที่สุด หากเศรษฐกิจยังไม่ดีขึ้น ซึ่งไม่ใช่เรื่องเงิน พบว่า อันดับหนึ่งคือสุขภาพจิต แย่ลง-ความเครียดสะสม 32.91% รองลงมาคือความสัมพันธ์ในครอบครัวตึงเครียด 16.57% ต้องตัดโอกาสหรือสิ่งที่ลูกหลานควรได้ 15.53% หมดหวังกับอนาคต 14.25% ต้องเลื่อนรักษาหรือดูแลสุขภาพตนเอง 13.21% ต้องลดการดูแลพ่อแม่หรือผู้สูงอายุ 5.53% และอื่น ๆ 2.00% เมื่อนำกลุ่มสุขภาพกาย สุขภาพใจ สุขสัมพันธ์ และสุขอนาคตมารวมกัน จะอยู่ที่ 98.00%

ในประเด็นความเชื่อว่า “ทำงานหนักแล้วชีวิตจะดีขึ้น” ประชาชนตอบว่าได้แน่นอนเพียง 9.13% ขณะที่ตอบว่าได้บ้างแต่ยากขึ้นมาก 43.71% ไม่ค่อยได้แล้ว 32.59% และแทบไม่ได้เลย 14.57% เมื่อรวมกลุ่มที่เห็นว่าชีวิตดีขึ้นยาก ไม่ค่อยดีขึ้น หรือแทบไม่ได้เลย จะสูงถึง 90.87%

ศ.ดร.เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์ (ดร.แดน) วิเคราะห์ผลและนัยยะจากผลไอเอฟดีโพล ดังนี้

คนไทยสายป่านสั้นอยู่ได้ไม่เกิน 6 เดือน 78.62% สะท้อนว่า คริวเรือนไทยจำนวนมากมีความเปราะบางสูง หากไม่มีรายได้เข้ามาเลย ประชาชน 31.39% อยู่ได้ไม่เกิน 1 เดือน, 65.09% อยู่ได้ไม่เกิน 3 เดือน และ 78.62% อยู่ได้ไม่เกิน 6 เดือน ตัวเลขนี้ชี้ว่า คริวเรือนส่วนใหญ่ไม่มีเบาะรองรับวิกฤตเพียงพอ เหตุไม่คาดคิดเพียงครั้งเดียว เช่น ตกงาน เจ็บป่วย รายได้ลด หรือธุรกิจสะดุด อาจผลักคริวเรือนจากภาวะ “ยังพออยู่ได้” ไปสู่ภาวะ “อยู่ไม่ไหว” ได้อย่างรวดเร็ว

มีปัญหาปากท้อง ฟังครอบครัวญาติ 69.02% สะท้อนว่า เมื่อขาดรายได้กะทันหัน ประชาชนยังมองว่าที่พึ่งหลักคือ ตนเอง 38.59% และ ลูกหลาน พ่อแม่ หรือญาติ 30.43% รวมกันเป็น 69.02% นัยยะสำคัญคือ ประชาชนไม่ได้มองว่ารัฐหรือระบบคุ้มครองทางสังคมเป็นที่พึ่งแรกในยามวิกฤต แต่ยังต้องพึ่งแรงตนเองและครอบครัวเป็นหลัก ซึ่งแม้สะท้อนความเข้มแข็งของเครือญาติไทย แต่ก็น่าห่วง เพราะหากทั้งครอบครัวเปราะบางพร้อมกัน วิกฤตของคนหนึ่งจะกลายเป็นภาระของทั้งบ้าน

ทางรอดสุดท้ายคือ: กู้ + ขาย + ย้าย 76.38% สะท้อนว่า ทางรอดของประชาชนจำนวนมากไม่ใช่ทางเลือกเพื่อการเติบโต แต่เป็นการใช้ทุนชีวิตเดิมเพื่อประคองปัจจุบัน โดยประชาชนเลือก ขายทรัพย์สิน 32.03%, กู้เงินหรือยืมเงิน 26.50% และ ย้ายกลับไปฟังครอบครัว 17.85% รวมกันเป็น 76.38% หากรวมการส่งสมาชิกออกไปหารายได้เพิ่มอีก 12.89% จะพบว่า 89.27% ต้องพึ่งตนเองหรือครอบครัวเพื่อผ่านวิกฤต สะท้อนว่าระบบรองรับภายนอกยังไม่เพียงพอ

กลัวขาดสุขภาพ 98.00% สะท้อนว่า สิ่งที่ประชาชนกลัวจากเศรษฐกิจไม่ดีขึ้นไม่ใช่แค่ไม่มีเงินใช้ แต่คือการสูญเสียคุณภาพชีวิตหลายมิติ ทั้ง สุขกาย 13.21%, สุขใจ 32.91%, สุขสัมพันธ์ในครอบครัว 37.63% และ สุขอนาคต 14.25% รวมกัน 98.00% ตัวเลขนี้ชี้ว่า ปากท้องกำลังกดดันทั้งความเครียด การรักษาสุขภาพ โอกาสของลูกหลาน การดูแลพ่อแม่ ความสัมพันธ์ในบ้าน และความหวังต่ออนาคต หากยึดยึด ต้นทุนที่สังคมต้องจ่ายจะไม่ใช่แค่เศรษฐกิจ แต่รวมถึงสุขภาพจิต ครอบครัว และทุนมนุษย์ของประเทศ

ทำงานหนัก: ยากที่จะดีขึ้นและไม่ดีขึ้น 90.67% สะท้อนสัญญาณที่น่ากังวลที่สุด เพราะประชาชนจำนวนมากรู้สึกว่าความพยายามส่วนบุคคลไม่เพียงพอที่จะทำให้ชีวิตดีขึ้นอีกต่อไป เมื่อมีเพียงส่วนน้อยที่เชื่อว่าทำงานหนักแล้วชีวิตจะดีขึ้นได้แน่นอน ขณะที่คนส่วนใหญ่เห็นว่าได้บ้างแต่ยากขึ้นมาก ไม่ค่อยได้แล้ว หรือแทบไม่ได้เลย นัยยะนี้ลึกกว่าปัญหารายได้ เพราะเป็นเรื่องความหวัง ความเป็นธรรม และความเชื่อในระบบเศรษฐกิจ หากคนทำงานรู้สึกว่ายันแค่นี้ก็ยกระดับชีวิตไม่ได้ สังคมจะเผชิญแรงจูงใจที่ลดลง ความไม่พอใจที่เพิ่มขึ้น และความเชื่อมั่นต่ออนาคตที่อ่อนแรงลง

ท้ายสุดนี้ ดร.แดนยังสรุปว่า ปัญหาปากท้อง = สุขสภาพ ปัญหาปากท้องไม่ได้เป็นเพียงเรื่องรายได้ไม่พอรายจ่าย แต่กำลังขยายเป็นปัญหาความมั่นคงของชีวิตทั้งระบบ ที่กระทบต่อสุขภาพ สุขใจ สุขสัมพันธ์ และสุขอนาคต คือ “สุขภาพที่คริวเรือนกำลังถูกบีบ” อย่างต่อเนื่อง

ลักษณะประชากรและภูมิภาค กลุ่มตัวอย่าง 1,264 ราย สุ่มช่วง 28 เม.ย. - 1 พ.ค. 2569 สุ่มใน 6 ภูมิภาค จำแนกเป็นเพศชาย 41.31% หญิง 52.68% 3) เพศทางเลือก 4.25% 4) ไม่ประสงค์จะระบุ 1.76% ช่วงอายุ 18-25 ปี 15.45% 26-35 ปี 19.30% 36-45 ปี 20.26% 46-59 ปี 24.98% และ ตั้งแต่ 60 ปีขึ้นไป 20.02% ระดับการศึกษา ประถม/ต่ำกว่า 10.65% มัธยมต้น 21.30% มัธยมปลาย/ปวช. 24.42% อนุปริญญา/ปวส. 18.01% ป.ตรี 18.65% และ สูงกว่า ป.ตรี 6.97% อาชีพ ข้าราชการ/ลูกจ้าง/รัฐและรัฐวิสาหกิจ 10.81% พนักงาน/ลูกจ้างเอกชน 27.78% เจ้าของธุรกิจ/ประกอบอาชีพอิสระ 20.74% เกษตรกรรม/เลี้ยงสัตว์/ประมง 6.08% รับจ้างทั่วไป/ใช้แรงงาน 11.21% แม่บ้าน/พ่อบ้าน/เกษียณ 8.73% นักเรียน/นักศึกษา 9.85% และ ว่างาน 4.80% สุ่มใน 6 ภูมิภาค ได้แก่ กทม. และปริมณฑล 14.49% ภาคกลาง 13.29% ภาคตะวันออก 7.45%

เอกสารฉบับเต็ม FB: IFD Poll & Survey, www.ifd.or.th, www.ifdpoll.com

E-mail: ifd-pollsurvey@ifdpoll.com, 065-567-2266

ไอเอฟดีโพล

วิกฤตปากท้องตึงร่อแร่มรดหวัง: 88.31%

“สภาพการเงินครัวเรือนของท่าน”

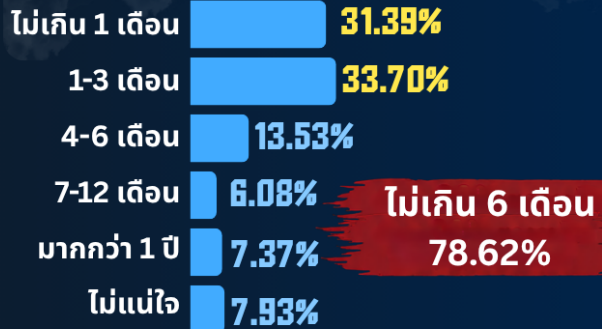
เป็นอย่างไร ณ วันนี้

เกือบครึ่งตึงมือ 47.07%
ไปต่อไม่ไหว-แทบไม่ไหว 41.24%

“คิดว่าจะอยู่ได้นานแค่ไหน”

หากตั้งแต่วันที่ ครัวเรือนไม่มีรายได้เข้ามาเลย

“คิดว่าจะพึ่งพาใครมากที่สุด”

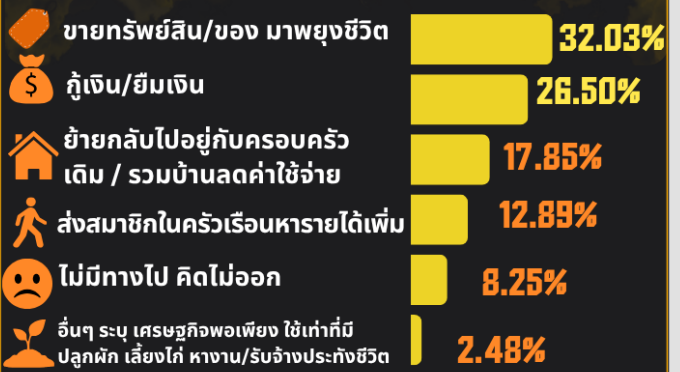
หากครัวเรือน ขาดรายได้กระทันหัน

พึ่งตน+ครอบครัว+ญาติ 69.02%

“ทางรอดสุดท้ายที่คิดว่าต้องใช้”

หากครัวเรือน ไม่มีรายได้เกิน 3-6 เดือน

ทางรอดสุดท้าย กู้+ขาย+ย้าย=76.38%

หากเศรษฐกิจยังไม่ดีขึ้น

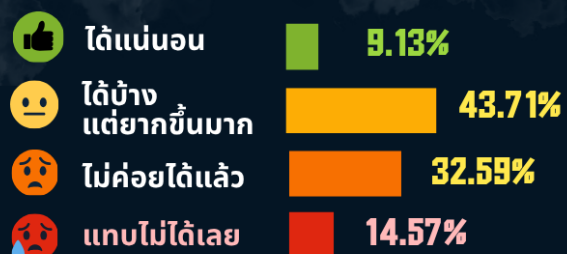
“สิ่งที่กลัว - เจ็บปวดที่สุด ที่ไม่ใช่เรื่องเงิน” คืออะไร

กลัวขาดสุขภาพ : สุขกาย+สุขใจ+สุขสัมพันธ์+สุขอนาคต=98%

วันนี้ ท่านรู้สึกว่

“การทำงานหนัก แล้วชีวิตจะดีขึ้น”

ทำงานหนัก ไม่ทำให้ชีวิตดีขึ้น 90.87%

ลักษณะประชากรและภูมิภาค กลุ่มตัวอย่าง 1,264 ราย สัปดาห์ 28 ม.ค. - 1 พ.ค. 2569 สัปดาห์ 6 กุมภาพันธ์ 41.31% หญิง 52.68% 3) เพศชายเลือก 4.25% 4) ไม่ประสงค์ระบุ 1.76% ช่วงอายุ 18-25 ปี 15.45% 26-35 ปี 19.30% 36-45 ปี 20.26% 46-59 ปี 24.98% และ ตั้งแต่ 60 ปีขึ้นไป 20.02% ระดับการศึกษา ประถม/ต่ำกว่า 10.65% มัธยมต้น 21.30% มัธยมปลาย/อาชีว. 24.42% อนุปริญญา/ปวส. 18.01% ปริญญาตรี 18.65% และ สูงกว่า ป.ตรี 6.97% อาชีพ ข้าราชการ/กลาง/รัฐและรัฐวิสาหกิจ 10.81% พนักงาน/ลูกจ้างเอกชน 27.78% เจ้าของธุรกิจ/ประกอบอาชีพอิสระ 20.74% เกษตรกร/เลี้ยงสัตว์/ประมง 6.08% รับจ้างทั่วไป/ใช้แรงงาน 11.21% แม่บ้าน/พ่อบ้าน/เกษียณ 8.73% นักเรียน/นักศึกษา 9.85% และ ว่างงาน 4.80% สัปดาห์ 6 กุมภาพันธ์ ได้แก่ กทม. และปริมณฑล 14.49% ภาคกลาง 13.29% ภาคตะวันออก 7.45% ภาคใต้ 13.77% ภาคเหนือ 18.33% และ ภาคอีสาน 32.67%